

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Kultura miru in trajnostni razvoj s po močjo transformativnega izobraževanja

Jože Bogataj, nacionalni koordinator Mreže Unesco pridruženih šol

Ljubljana, 21. oktober 2023

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

- **Izobraževanje za mednarodno sodelovanje in mir (70. leta)**
- **Desetletje kulture miru in nenasilja (1990 – 2000)**
- **Kvalitetno izobraževanje (po letu 2000)**
- **Medkulturni dialog**
- **Izobraževanje za trajnostni razvoj (2009)**
- **Pripravljeni na klimatske spremembe (2016)**
- **Prihodnosti izobraževanja (2020)**
- **Transformativno izobraževanje (2022)**
- **Zeleno izobraževanje (2022)**

Dediščina in mladi

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

- Milena Antonič, Zavod za kulturno dediščino Slovenije: Dediščina v rokah mladih, 9. 4. 2022
- Špela Spanželj, Ministrstvo za kulturo: Naša skupna kulturna dediščina, 19. 4. 2022
- Mojca Kunst, Kozjanski park: Varovanje naravne dediščine, 14. 3. 2023
- Adela Pukl in Anja Jerin, Slovenski etnografski muzej: Vrste in primeri nesnovne dediščine, 29. 3. 2023
- Dr. Nina Novak, Zavod RS za šolstvo: Kako pripravimo dober delovni list, 25. 9. 2025

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Kaj je bistvo transformativnega izobraževanja?

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

To je, da mora biti izobraževalni sistem spremenjen, in sicer tako, da opremi učitelje z znanjem, vrednotami in sposobnostmi, da delajo v dobro vseh ljudi kot odgovorni državljani.

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Govorimo o izobraževanju, ki vključuje učenje in poučevanje z namenom motivirati in opolnomočiti zadovoljne deležnike za premišljene odločitve in dejanja tako na ravni posameznika, kakor tudi na ravni družbe.

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Učea se skupnost mora najti ravnovesje med svetom, ki ga doživlja v šoli, in svetom, ki ga želi zgraditi izven šole. Da je pa to možno, se moramo najprej naučiti osnovnih znanj, nato pa se je potrebno naučiti sodelovanja, empatije, reševanja kompleksnih problemov v sodelovanju z ostalimi člani družbe in, kar je tudi pomembno, v sodelovanju z naravo.

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Izobraževanje je »transformativno« takrat, ko se učenci počutijo cenjene, priznane, varne in so aktivno vključeni v učečo se družbo, kolikor je to najbolj mogoče. To pa je možno samo tako, da v šolah skrbimo za zdravo in varno učno okolje, preprečujemo vse vrste nasilja in diskriminacije ter tako vzgajamo za mir.

Zato naj transformativno izobraževanje pri učencih vzpodbuja:

- kritično mišljenje
- zmožnost za sprejemanje sprememb
- spoštovanje različnosti
- sposobnost odločanja
- smisel za povezanost in pripadnost različnim skupnostim
- spretnost sodelovanja, ustvarjalnosti
- zmožnost mirnega reševanja sporov
- medijsko in informacijsko pismenost
- rabo komunikacijskih in digitalnih kompetenc

Deklaracija, Berlin, junij 2023

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Učitelje zavezuje, da

- opolnomočimo učence in učenke s pomočjo transformativnega izobraževanja, da bodo živeli zdravo, spodbujali trajnostni razvoj ter sodelovali z svetom kot ustvarjalni in odgovorni globalni državljani;
- podpiramo mlade, da postanejo voditelji in agenti sprememb za bolj pravično, mirno, enakopravno, vključujočo in trajnostno družbo;

Deklaracija, Berlin, junij 2023

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

Učitelje zavezuje, da

- **podpiramo izobraževalce ter uporabljamo inovativno poučevanje, še posebej preko celostnega pristopa na ravni šole;**
- **gradimo partnerstva znotraj in izven Unesca, da omogočimo šolam po svetu, da spodbujamo inovativne metode in ideje ter preoblikovanje in hkrati delujemo kot živi laboratoriji za globalno državljanstvo, medkulturno razumevanje in trajnostni razvoj;**

Deklaracija, Berlin, junij 2023

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unescu
pridruženih šol

Učitelje zavezuje, da

- ustvarjamo projekte in pobude za mednarodno sodelovanje in partnerstva med državami in šolami;
- zagovarjamo transformativno izobraževanje in celostni pristop na ravni šole kot ključna dejavnika za izobraževalne inovacije in kakovost znotraj in izven mreže ASP šol.

V letih 2023 – 2030:

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

- Šole smo živi laboratorij za globalno državljanstvo, medkulturni dialog in trajnostni razvoj.
- Smo zmogljivi: motivacija za inovacije v poučevanju je med učitelji velika.
- Globalno povezovanje nam daje moč za izmenjavo znanj.
- Komunikacija in zagovorništvo: transformatvino izobraževanje, izobraževanje za trajnostni razvoj, vsešolski projekti so temelj za kvalitetno izobraževanje znotraj mreže ASP šol kakor tudi širše.

Kako naprej?

unesco

Nacionalna koordinacija
Slovenije
Mreža Unesco
pridruženih šol

**Kultura miru in trajnostni razvoj s pomočjo
transformativnega izobraževanja**